

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 95/12), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 96/13), a u skladu sa članom 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH", broj: 103/08), izdajem

**IZVJEŠTAJ O PREGLEDU
GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2012. GODINU
HRVATSKE STRANKE PRAVA dr. ANTE STARČEVIĆ
BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 03-07-6-321/13
Sarajevo, 30. jun 2014. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE	5
5.1. NALAZI REVIZIJE.....	5
5.2. PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2012. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2012. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 22/00, 102/09 i 54/10), koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine, Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 95/12), koji je na snazi od 05.12.2012. godine i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 6. i člana 11. stav (2) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine, člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je na snazi od 05.12.2012. godine i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskih izvještaja, a obzirom na činjenicu da politička stranka nije dostavila dodatnu finansijsku dokumentaciju, nismo zapazili ništa značajno, osim gornje napomene, što bi ukazalo na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2012. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2012. godine.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji velika mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

U godišnjem finansijskom izvještaju Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je iskazala prihode u iznosu od 3.730,09 KM¹, što je prikazano u narednoj tabeli:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk. prihodu %
1	Članarina	0,00	0,00%
2	Prilozi fizičkih lica	3.030,00	81,23%
3	Prilozi pravnih lica	700,00	18,77%
4	Prihodi od imovine	0,00	0,00%
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	0,00	0,00%
7	Prihodi iz budžeta	0,00	0,00%
8	Ostali prihodi	0,09	0,00%
	Ukupni prihodi:	3.730,09	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je iskazala ukupne rashode u iznosu od 956,00 KM².

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine.
Skraćeni naziv stranke: HSP dr. Ante Starčević BiH.

Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je upisana u registar Općinskog suda u Širokom Brijegu, rješenjem broj: 064-0-Reg-09-001138 od 21.12.2009. godine.

Sjedište političke stranke je u Širokom Brijegu, Trg Ante Starčevića bb.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, lica ovlaštena za zastupanje stranke su Milijan Nakić, vd predsjednika i Tihomir Čužić, dopredsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2012. godinu je Stjepan Hrkać.

¹ Podaci iz ispravljenog obrasca 3 (ukupni prihodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu, koji je dostavljen dana 03.12.2013. godine.

² Podaci iz ispravljenog obrasca 4 (ukupni rashodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu, koji je dostavljen dana 03.12.2013. godine.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu, Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nema niže nivoe organizovanja (entitetske, kantonalne, opštinske).

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2012. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2012. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2010. godinu nakon kojeg je izdat izvještaj o pregledu sa mišljenjem, nalazima i preporukama.

Nakon obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2011. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE

5.1. NALAZI REVIZIJE

- a) **Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine.**

Na osnovu izjave, utvrđeno je da je HSP dr. Ante Starčević BiH bez naknade koristila prostorije u vlasništvu fizičkog lica.

Služba za reviziju je utvrdila da HSP dr. Ante Starčević BiH nije u obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje stranke nije imala obavezu da plati) iskazala nenovčanu donaciju fizičkog lica po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostorija, čime je prekršila je odredbe člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine.

b) Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine.

Pregledom je utvrđeno da Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja popunila u skladu sa odredbama tada važećeg Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 61/06) - u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine.

- (1) Stranka je u obrascu 2-1 (stanje blagajne) iskazala sljedeće podatke: početno stanje 0,00 KM, promet ulaza 1.530,00 KM, promet izlaza 1.530,00 KM, te stanje na 31.12.2012. godine u iznosu od 0,00 KM.

Prema podacima iz izvoda sa transakcijskog računa, na transakcijski račun stranke izvršen je polog pazara u ukupnom iznosu od 3.030,00 KM, što upućuje da stranka nije u obrascu 2-1 pravilno iskazala promet gotovinom putem blagajne, čime je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika.

- (2) Služba za reviziju je utvrdila da podaci o troškovima propagande iskazani u godišnjem finansijskom izvještaju ne odgovaraju podacima iskazanim u postizbornom finansijskom izvještaju.

Naime, stranka je u obrascu 4 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala troškove propagande u iznosu od 700,00 KM, dok je u postizbornom finansijskom izvještaju iskazala troškove propagande u iznosu od 1.820,00 KM.

c) Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i člana 11. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine.

- (1) Uvidom u službene evidencije utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine postizborni finansijski izvještaj dostavila dana 11.02.2013. godine³, čime je prekršila odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i člana 11. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine.

- (2) Pregledom je utvrđeno da je stranka u postizbornom finansijskom izvještaju ukupne troškove iskazala u iznosu od 2.230,00 KM, odnosno veće za 1.274,00 KM u odnosu na podatke iskazane u obrascu 4 godišnjeg finansijskog izvještaja. Takođe je utvrđeno da je stranka u obrascu 4-1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) iskazala troškove propagande u iznosu od 1.820,00 KM, čime su prekršene odredbe člana 5. tada važećeg Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih subjekata („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06).

³ Odredbom člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine propisano je da su političke stranke koji su učestvovala na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima, dužni su u roku trideset dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, podnijeti i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora. Odluka o potvrđivanju u objavljivanju rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini za 2012. godinu u “ Službenom glasnik BiH“ broj: 88 od 06.11.2012. godine.

d) Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je na snazi od 05.12.2012. godine.

Dana 31.07.2013. godine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je Hrvatskoj stranci prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine uputila Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2012. godinu⁴.

Uvidom u službene evidencije utvrđeno je da stranka nije dostavila cjelokupnu dokumentaciju u skladu sa zahtjevom, te joj je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine dana 07.10.2013. godine uputila Urgenciju za dostavljanje dodatne dokumentacije⁵, kojom je zatraženo da dostavi: godišnji obračun (završni račun) stranke ovjeren od nadležnih institucija u Bosni i Hercegovini za 2012. godinu, Bruto bilans stranke na dan 31.12.2012. godine i Glavnu knjigu sa kompletnim analitičkim evidencijama stranke za period 01.01.- 31.12.2012. godine.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, takođe, dana 29.10.2013. godine stranci uputila zahtjev za dostavljanje dokumentacije o priložima fizičkih lica koje je stranka iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju⁶.

Obzirom da Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije postupila u skladu sa zahtjevom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, odnosno nije dostavila Bruto bilans stranke na dan 31.12.2012. godine i Glavnu knjigu sa kompletnim analitičkim evidencijama stranke za period 01.01.- 31.12.2012. godine, prekršene su odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji je na snazi od 05.12.2012. godine.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁷ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je, prema podacima Centralne izborne komisije BiH, u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 10.368,30 KM.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine ostvarila je troškove izborne kampanje u iznosu od 700,00 KM.

⁴ Zahtjev broj: 03-07-6-321-3/13.

⁵ Urgencija broj: 03-07-6-321-5/13.

⁶ Zahtjev broj: 03-07-6-321-7/13.

⁷ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj stranci prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavlja u skladu s rokovima propisanim Zakonom o finansiranju političkih stranaka i Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine,*
- *da finansijske izvještaje podnosi u formi koju je odobrila Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine, odnosno da prihode i rashode iskazuje na način propisan Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnikom o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih subjekata, i*
- *da dostavlja dodatnu dokumentaciju koju od nje zatraži Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije dostavila primjedbe na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović, revizor

Šef Službe za reviziju

mr. sc. Hasida Gušić